

Læs og forstå Fastelavn

Svære ord i teksten: skik, traditioner, faste, repræsenterer og fastelavnsris.

Slå ordene op på computeren og få styr på betydningen inden du læser teksten.

Nu varer det ikke længe, inden det er fastelavn. Ved du at fastelavn faktisk er en gammel skik, hvor man fejrede, at vinteren var ved at være slut. Nu glædede man sig i stedet til, at foråret var på vej, og solen ville vende tilbage efter en lang vinter.

Fastelavn ligger altid 40 dage før påsken, og datoen er derfor ikke den samme hvert år. Fastelavn kan dog tidligst begynde d. 1. februar og senest den 7. marts.

Den fastelavn vi kender i dag, stammer tilbage fra de traditioner, som man havde i middelalderen, som er fra ca. år 1000 til år 1500.

I middelalderen skulle folk forberede sig til påsken ved at faste. Folk skulle faste i 40 dage og varede fra aske-onsdag og frem til påsken. Lige inden fasten fejrede man fastelavn, og her festede man i hele tre dage! Fastelavnsdagene kaldes flæske-søndag, flæske-mandag og hvide tirsdag. Folk dansede, klædte sig ud og spiste en masse lækker mad. Når det blev hvide tirsdag spiste man 'mælke-mad' og hvidt brød. Det var også her hvor man nød fastelavnsboller. Fastelavnsbollerne menes at komme til Danmark i 1600-tallet.

Efter hvide tirsdag blev det aske-onsdag og her begyndte den 40 dage lange faste.

Fastelavn



Slå katten af tønden

Til fastelavn er det også en tradition at man slår katten af tønden. Det er en gammel skik, som stammer fra Holland, som kom til Danmark i 1500-tallet.

Engang var der rent faktisk en levende kat i tønden, der var sort, og den repræsenterede de onde og det mørke, og ved at slå katten af tønden, jagede man altså det onde og mørket væk.

I dag er der heldigvis ikke længere levende katte i tønderne, men der kan sidde en kat lavet i papir eller karton som pynt.

Fastelavnsris

Fastelavnsriset er også en gammel skik, som bruges ved fastelavn. I dag kan man købe fastelavnsris eller lave dem selv, men engang brugte man dem faktisk til at slå på børn! Det gjorde man langfredag i påsken, for at minde børnene om Jesu lidelser.

Man brugte også fastelavnsriset til at 'rise hinanden op'. Man vækkede altså de andre i huset ved at slå dem med fastelavnsriset. Der kunne derfor godt gå lidt konkurrence i, at være den der kom først op, så man ikke selv på slæet.

Udklædning

I dag klæder mange sig også ud til fastelavn og går fra dør til dør og synger 'Fastelavn er mit navn, boller vil jeg have. Hvis jeg ingen boller får, så laver jeg ballade.'

Fastelavn



1

Hvilken dato er der fastelavn?

Hvad lavede man til fastelavn i middelalderen?

2

3

Hvor længe skulle folk faste efter fastelavn?

Hvad vil det sige at man skal faste?

4

Fastelavn



5

Hvornår kom fastelavnsbollen til Danmark?

Hvorfor havde man engang en levende sort kat i fastelavnstønden?

6

7

Hvordan har man tidligere brugt fastelavnsriset?

Skal du holde fastelavn i år? Skriv hvad der skal ske.

8
